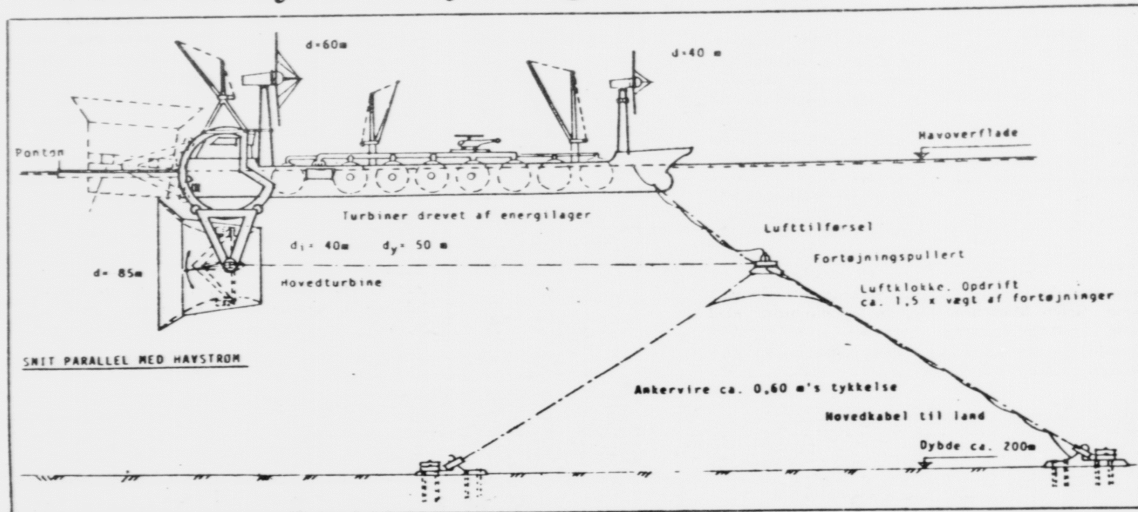

Danskur verkfrøðingur við nýggjum hugskoti!

Ætlar at umbyggja risastór tangaskip til flótandi orkuvirki — leggja tey í Føroyum

— sum eina fyrstu roynd og fer at biðja EF um figgjan

Hans M. Pedersen imyndar sær eitt flótandi vatnorkuvirki við vatnturbinum, vindmyllum og eini orkugoymslu. Eftir hansara metingum eru iløgurnar ikki ov stórar, men spurningurin er so, hvussu stórar rakstrarútreiðslurnar vera

Danski verkfrøðingurin, Hans Marius Pedersen, hevur gjørt eitt rættiliga óvanligt orkuprojekt, sum hann hugsar sær roynt í Føroyum.

Talan er um at brúka eitt gamalt tangaskip og leggja tað fyri teym, har nógvur streymur er. Tangaskipið verður umbygt til eitt flótandi orkuvirki við bæði vatnturbinum, vindmyllum og orkugoymslu.

Hann metir fyrstu royndirnar til at kosta 150 mill. kr. og ætlar at søkja EF um stuðul til projektið.

Björg Joensen, ið er í praktikki á Sosialinum, hevur hugt at eini grein í danska blaðnum »Ingeniøren« frá 16. september í ár

»Eitt tangaskip, ið ikki verður brúkt longur, ein vatnturbina, nakrar hjálpiturbinar, nakrar vindmyllur og ein orkugoymsla við tveimum vatnturbinum — eru hevuðsluturin í tí nýggju hugsjónini til eitt flótandi vatnorkuvirki.

Tað er verkfrøðingurin Hans Marius Pedersen, ið hevur brúkt fríði sína til at viðgera projektið og era búskaparligar útrokningar. Eitt pilotprojekt við Føroyar kemur upp í 200 mill. kr. iroknað ymiskar royndir. Tað søkir hann nú almennan stuðul til.

Tað flótandi vatnorkuvirkið kundi kanska verið ein roynd hjá teimum dansku stálskipasmíðjunum í hesi krepputíð. H. M. Pedersen hugsar sær, at eitt gamalt tangaskip

ella kanska heldur ein gastangabát uppá 250.000 tons, verður lagt fyri teym. Skipið verður gjørt út við eini sterkari hevuðsturbina í einum venturirari, ið verður sett upp aftarlaga undir skipinum. Út í bæði borð verða átta hjálpiturbinar settar upp, á dekkinum verða settar upp tvær stórar vindmyllur stærr enn »Nibe-vindmyllurnar«, og sum neyðstreysveiting imyndar hann sær hevuðsmotorin á skipinum.

Ein orkugoymsla av trýstluft, sum verður rikin av havvatni, verður lögð í tangarnar umborð.

Goymslurúmdin er 60.00 m³ við einum trýsti uppá 30 ato, ið svarar til, at 120.000 m³ av vatni fáa eina støðuorku, sum er 100 metrar. Hetta einsamalt fyri m.a. at klára flóð

og fjøru.

Vatnorkuvirkið skal leggjast fyri akkerð á 100 metra dýpi, og H. M. Pedersen sigur, at ein sovorðin konstruktión kann geva miðaleffekt á uml. 33 MW, um hon t.d. verður lögð út í streymin í Pentland Firth, norðan fyri Skotland, har miðalferðin hjá streyminum er 4 mil (2,0 m/sek.). Slíkir streymar finnast kortini nógvastaðni á jørðini.

Føroyar!

Um tað vatnorkuvirkið verður lagt út við Føroyar, so má ein rokna við nakað minni av streymi, kanska 10–15 MW, fyri somu iløgu. Hollari vitan um streym- vindviðurskiptini á staðnum er sjálvandi neyðug fyri at kunna siga nakað ávist, sigur H. M. Pedersen.

Uppskotið er sjálvandi væl gjøgnumhugað, áðrenn tað nú verður vist fram fyri almenningin. Støddin gevur møguleika fyri tilskoti frá EF, og um stuðul verður givin, verður sett ein projektnevd við H. M. Pedersen, sum ráðgeva.

Spurningurin er so, hvussu figgjarviðurskiptini siggja út. Tað hevur H. M. Pedersen eisini hugt at. Hann roknar við, at

vatnorkuvirkið eftir fyribils royndunum kann byggjast fyri umleið 150 mill. krónur. Tá er kaðal og umformari ikki tikið við. Treytað av staðnum verður tað umleið 5.000–10.000 kr./KW. Til sammetingar kann sigast, at ein offshore vindmylla uppá 3 MW fer at kosta uml. 10.000 kr./KW. Konstruktiónin er sostatt ikki óveruliga kostnaðarmikil, um útrokningarnar hjá H. M. Pedersen halda.

Orkan!

Tann næsti spurningurin er so, hvørja orku ein kann fáa út av tí flótandi vatnorkuvirkinum. Her roknar H. M. Pedersen við eini ársframleiðslu uppá 273 mill. kWh. Hóast hansara meting um eina miðaleffekt uppá 33 MW, er hetta ov nógv, tí havari, revisión og líknandi er ikki tikið við.

Um føroyingur kann fáa 2500 kWh um árið fyri eina iløgu uppá 500 kr., sum hann heldur, kann bert finnast fram til við at royna ætlanina.

H. M. Pedersen meinir, at rakstrarútreiðslurnar eru minni týðandi í sjálvum prinsippinum. Tað er talan um eitt stórt orkuvirki, sum við hjálp frá støðugari orku, kann

koma istaðin fyri eitt minni orkuvirki. Og at geva fólk eitt umráðandi arbeiði hvønn dag, er tó tað týðningarmesta, sigur hann.

Kann ein so samstundis sleppa undan at brúka av okkara resursum átti okkara ættarlið ikki hildið seg aftur. Ti hevur hann ikki roknað uppá rakstrarútreiðslurnar. Av avgerandi týðningi fyri vindorkuskránnar hjá Orkumálaráðnum og Elverkunum hevur tó verið, at hesar vindmyllur bæði uppi á landi og á sjónum hava kunnað koyrt heil-automatiskt og uttan arbeiðsfólk.

Lesið um ítrótt

í **sosialinum**